

Crna Gora
Ministarstvo nauke

I N F O R M A C I J A
O REALIZACIJI AKTIVNOSTI ZA USPOSTAVLJANJE
NAUČNO-TEHNOLOŠKOG PARKA U PODGORICI –
REALIZACIJA STRATEŠKOG PLANA ZA USPOSTAVLJANJE PRVOG
NAUČNO-TEHNOLOŠKOG PARKA (NTP) U CRNOJ GORI

Podgorica, septembar 2018. godine

I. Uvod

Programom rada Vlade Crne Gore za 2018. godinu, 2. Tematski dio, B) Ekonomska politika i finansijski sistem, tačka 104, utvrđena je obaveza Ministarstva nauke da u III kvartalu pripremi Informaciju o realizaciji aktivnosti za uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka u Podgorici - Realizacija Strateškog plana za uspostavljanje prvog Naučno-tehnološkog parka (NTP) u Crnoj Gori.

NTP je prihvaćen kao prioritet Vlade Crne Gore u aktuelnom mandatu, u oblasti nauke i inovacija, a prepoznat je kao jedan od najznačajnijih infrastrukturnih razvojnih projekata. Ovaj projekat Ministarstvo nauke realizuje se na osnovu **Studije izvodljivosti za uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka (NTP) u Crnoj Gori** koju je Vlada usvojila na sjednici od 29. septembra 2011. godine i **Strateškog plana za uspostavljanje prvog NTP u Crnoj Gori**, usvojenog na sjednici Vlade od 27. decembra 2012. godine.

Ministarstvo nauke i ranije Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije finansirali su izradu **Studije izvodljivosti za uspostavljanje NTP u Crnoj Gori**, koju je izradio konzorcijum WUS Austrija sa sjedištem u Gracu, Republika Austrija.

U ovoj Studiji predloženi su:

➤ **Tematski fokus NTP-a:**

1. Energetska efikasnost i obnovljiva energija;
2. Poljoprivredno-prehrambene tehnologije;
3. Informaciono-komunikacione tehnologije;
4. Zdravstveno-medicinske tehnologije;
5. Prerađivačka industrija; i
6. Interdisciplinarna istraživanja.

➤ **Regionalni fokus i oblik:**

- Centralna jedinica NTP-a je u Podgorici, a predlažu se tri impulsna centra u sjevernom, centralnom i južnom dijelu Crne Gore, sa mogućnošću osnivanja impulsnih centara i u drugim gradovima.

➤ **Usluge:**

- Centralna jedinica: savjetovanje/mentorstvo/treninzi na području visokih tehnologija; savjetovanje/podrška na području modela finansiranja i finansijske podrške; pravna služba; jačanje veza biznisa i akademskog sektora; marketing i umrežavanje; administracija i IT podrška; i tehnološki transfer.
- Impulsni centri: savjetovanje/mentorstvo/treninzi na području individualnih i specifičnih tema; i savjetovanje/ podrška na području preduzetništva, modela finansiranja i finansijske podrške.

Nakon usvajanja Studije izvodljivosti za uspostavljanje NTP u Crnoj Gori, pristupilo se izradi detaljnog biznis plana sa ciljem planiranja i razvoja NTP.

AREA Naučno-tehnološki park, sa sjedištem u Trstu, Republika Italija, izradio je **Strateški plan uspostavljanja NTP u Crnoj Gori**, na osnovu Međunarodnog Konkursa za izradu biznis plana za uspostavljanje NTP u Crnoj Gori, koji je Ministarstvo nauke objavilo 11. jula 2012. godine. Strateški plan Vlada je usvojila na sjednici od 27. decembra 2012. godine.

Ovim Strateškim planom utvrđeno je da se NTP u Crnoj Gori koncipira kao umrežena struktura koja će imati svoje sjedište u Podgorici i tri decentralizovane jedinice – impulsna centra, i to u: Nikšiću, Baru i Pljevljima.

U skladu sa ovim Strateškim planom, a nakon završetka realizacije uspostavljanja prvog impulsnog centra „Tehnopolis“ u Nikšiću, i njegovog početka rada 17. septembra 2016. godine, pristupilo se početnim aktivnostima na uspostavljanju centralne jedinice NTP u Podgorici.

NTP u Podgorici treba da podstiče saradnju naučnih i akademskih institucija sa privredom i finansijskim sektorom, i tako na najefikasniji način bude generator inovativnih aktivnosti, preduzetništva i razvoja proizvoda visoke vrijednosti.

NTP u Podgorici biće osnovan s ciljem da:

- Objedini naučne i privredne kapacitete;
- Pruži uslove za rad i razvoj inkubatorima, inovativnim preduzećima, klasterima, ostvari jaku vezu sa lokalnim i regionalnim biznis centrima,
- Privuče kompanije iz inostranstva iz oblasti visokih tehnologija; i
- Unaprijedi komercijalizaciju istraživanja i podstakne internacionalizaciju.

U NTP-u Podgorica stvoriće se mogućnost za realizaciju razvojnih istraživanja kroz povezivanje sa akademskim sektorom što će uticati na nova zapošljavanja, naročito mladih istraživača. Posljedično, treba da doprinese razvoju novih proizvoda i usluga, njihovoj komercijalizaciji na tržištu i povećanju konkurentnosti privrede. Na taj način NTP će doprinijeti dinamičnijem razvoju glavnog grada Podgorice, regije i države Crne Gore u cjelini.

Pored gore navedenih strateških dokumenata, projekat uspostavljanja NTP-a u Podgorici u skladu je sa:

- Programom pristupanja Crne Gore EU (PPCG) 2017-2020;
- Programom ekonomskih reformi (PER) 2018-2020 - Prioritetna reformska oblast "Istraživanje, razvoj i inovacije (RDI) i digitalna ekonomija ", Prioritetna reformska mjera br. 15: Uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka u Podgorici; kao i sa

- IPA II Finansijskom perspektivom 2014-2020, Sektor "Konkurentnost i inovacije", Prioritet Akcija 2. Ekonomija zasnovana na znanju, Akcija "Unapređenje poslovnog okruženja i konkurentnosti privatnog sektora".

II. Obezbijeđeni preduslovi za NTP u Podgorici

Vlada Crne Gore je Zaključkom, broj: 07 -1773 od 09. juna 2017. godine, dala saglasnost da se centralna jedinica NTP u Podgorici uspostavi u kampusu Univerziteta Crne Gore (UCG), kroz prenamjenu postojećeg objekta UCG-a u izgradnji (završeni grubi građevinski radovi) koji je bio predviđen za potrebe 3 fakulteta. Vlada je zadužila Ministarstvo nauke i UCG da realizuju aktivnosti na realizaciji projekta uspostavljanja NTP u Podgorici i o tome informišu Vladu.

Tehnički opis objekta

Objekat je izgrađen do faze grubih građevinskih radova. Spratnost objekta je S+P+2, suteran, prizemlje i dva sprata, ukupne bruto površine od 13,610 m².

Struktura površina

Etaža	Bruto (m ²)	Neto (m ²)
Suteran	5,510.00	5,344.00
Prizemlje	2,700.00	2,534.00
Prvi sprat	2,700.00	2,527.00
Drugi sprat	2,700.00	2,590.00
UKUPNO	13,610.00	12,995.00

Izvor: *Smjernice za izradu projektnog zadatka i Izvještaj komisije za primopredaju izvedenih radova*

Slika 1 – postojeće stanje objekta

Google coordinate: 42° 26' 39,60'' ; 19° 14' 29,95''

Izvor: www.googlemaps.com

Pravni status objekta

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je, Rješenjem br.05-3092/2 od 14. juna 2011. godine, izdalo građevinsku dozvolu UCG za izgradnju objekta, namjene - Univerzitetski sadržaji, na urbanističkoj parceli br.12, koju čine kat. parcele broj 1345/2, 1346/2, 1349/4 i 1372/28 KO Podgorica I, u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Univerzitetski centar“- Izmjene i dopune u Podgorici.

Sa izgradnjom objekta započeto je 25. maja 2008. godine, a 04. februara 2013. godine stupila je na snagu zabrana svih radova izvođaču na osnovu odluke Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore.

Shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata, građevinska dozvola je i dalje važeća.

Finansijski presjek

Do sada je za izgradnju postojećeg objekta preko UCGa je uloženo 4.333.829,39 eura iz Kapitalnog budžeta. **Prema mišljenju vještaka građevinske struke iz maja 2018. godine, vrijednost nekretnine, tekućeg stanja objekta i zemljišta iznosi 3.695.600,00 eura.**

Prema posljednjoj procjeni, za završetak građevinskih radova do nivoa useljivosti i opremanja NTP, potrebno obezbijediti još 8.475.060,00 eura.

Imajući u vidu gore navedene iznose, ukupna sredstva za realizaciju projekta NTP su 12.808.889,39 eura.

III. Pregled aktivnosti tokom 2018. godine

III. 1. Aktivnosti na izradi projektne dokumentacije za zgradu NTP-a

Projektni zadatak za izradu projektne dokumentacije (Technical Assistance on preparation of Terms of Reference -ToR- for the Science Technology Park in Podgorica) izrađen je decembru 2017. godine uz ekspertsku pomoć. Nakon završetka Projektnog zadatka, planirano je bilo objavljivanje Tendera za izradu Idejnog rješenja, za koji je Ministarstvo nauke izdvojilo sredstva u iznosu od 20.000,00 eura, čime bi se stvorili uslovi za objavljivanje Tendera za Glavni projekat NTP-a. Sredstva za izradu Glavnog projekta obezbijedena su iz kredita Svjetske banke, a u okviru projekta INVO, u iznosu od 130.000,00 eura.

Ministarstvo je Programski zadatak zajedno sa presjekom trenutnog stanja buduće zgrade NTP-a, kao i nacrt Javnog konkursa, dostavilo kancelariji Glavnog arhitekta u februaru 2018. godine. Nakon toga, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Univerzitetom i državnim arhitektom, radilo se na kompletiranju dokumentacije i pripremi Konkursa za Idejno rješenje.

Da bi se stvorili uslovi za objavljivanje Konkursa, neophodno je bilo sačekati donošenje „Pravilnika o načinu i postupku raspisivanja i sprovođenja javnog konkursa za idejno arhitektonsko rješenje“. Ovaj Pravilnik je objavljen u „Službenom listu CG“, broj 19/18 od 28. marta 2018. godine, čime su se stekli uslovi za raspisivanje Konkursa sredinom aprila 2018. godine.

Međutim, novi Pravilnik drugačije definiše postupak i uslove objavljivanja Konkursa, prema kojem je bilo neohodno opredijeliti i značajnije veći iznos za nagradni fond od planiranog. Obračun je propisan u zavisnosti od procjene ukupne investicije za predmetni objekat, što za investiciju u vrijednosti od oko 8 miliona eura dovodi do sume za nagradni fond u vrijednosti od 60.000,00 eura.

S obzirom da se zgrada NTP-a tretira kao objekat od državnog značaja, podliježe posebnim pravilima. Stoga, od aprila 2018. godine organizovano je niz sastanaka sa predstavnicima više direktorata u okviru Ministarstva održivog razvoja i turizma, kako bi se razmotrile moguće opcije za dalji postupak pripreme tehničke dokumentacije za izgradnju NTP-a, imajući u vidu da objekat već postoji i ima važeću građevinsku dozvolu.

U avgustu 2018. godine, nakon višemjesečnih konsultacija, zaključeno je da se, u slučaju adaptacije postojećeg objekta, može značajnije skratiti procedura i nije neophodno raspisivati Konkurs za Idejno rješenje.

U ovom smislu, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je izdalo Mišljenje, br. 10-2428/1 od 14. avgusta 2018. godine, kojim je potvrdio navedeni zaključak.

Ministarstvo nauke i Ministarstvo održivog razvoja i turizma usaglasili su se da se radi o povoljnijoj opciji za nastavak gradnje zbog uštede vremena i sredstava. Ministarstvo održivog razvoja i turizma obećalo je da će opredijeliti osobu za praćenje realizacije i nastavak gradnje.

Shodno tome, Projektni zadatak je dorađen kako bi se na osnovu njega mogla nastaviti izrada projektne dokumentacije.

Prioritet je da se u narednih nekoliko mjeseci izradi kvalitetno funkcionalno arhitektonsko programsko rješenje, koje će efikasno odgovoriti na programski zadatak, ostvariti prepoznatljiv i kvalitetan arhitektonski prostor i unaprijediti urbani status univerzitetskog kampusa i grada Podgorice.

Arhitektura mora da odražava vrijeme stvaranja objekta kako u pogledu dizajna, tako i u pogledu održivog razvoja, efikasne upotrebe energije i visokog stepena energetske autonomije, slijedeći **koncept pametnih zgrada**.

III. 2. Aktivnosti na pripremi Osnivačkog akta NTP-a

U dijelu regulisanja međusobnih odnosa Vlade i UCG, Ministarstvo nauke je u julu 2018. godine, pripremio i uputilo Univerzitetu Crne Gore predlog Ugovora o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću Naučno-tehnološki park Crne Gore – Podgorica, čiji su osnivači Vlada Crne Gore i Univerzitet Crne Gore.

Ovim predlogom Ugovora Vlada Crne Gore i Univerzitet Crne Gore osnivaju zajedničko društvo sa ograničenom odgovornošću Naučno-tehnološki park Crne Gore u vlasničkom odnosu 57% : 43%, na osnovu procjene vrijednosti imovine i nivoa neophodne investicije za završetak radova. Predviđeno je da se upravljačke odluke donose kroz Upravni odbor NTP kojeg čine 5 članova, i to: 3 člana predstavnika Vlade i 2 člana predstavnika Univerziteta.

Na osnovu izrađenog „Izveštaja o procjeni vrijednosti nepokretne imovine“ od maja 2018. godine, procjenjena tržišna vrijednost postojeće zgrade u izgradnji sa zemljištem iznosi 3.695.600,00 eura.

Shodno tome, UCG u NTP unosi postojeći objekat u procijenjenoj vrijednosti od skoro 4 miliona eura i daje garanciju da će nepokretnost biti oslobođena svih opterećenja prisutnih na datum zaključenja ugovornog odnosa.

Vlada Crne Gore preuzima obavezu da obezbijedi finansiranje završetka građevinskih radova procijenjenih na oko 8 miliona eura i preuzima organizaciju potrebnog projektovanja, izvođenja radova i uspostavljanja NTP Crne Gore.

Trenutno je u toku razmatranje i usaglašavanje predloga Ugovora između Ministarstva i Univerziteta Crne Gore.